

ОДРЖЛИВИОТ РАЗВОЈ И ЕВРОПСКАТА УНИЈА

Маргарита МАТЛИЕВСКА

*Министерство за животна средина и просторно планирање, Скопје***ИЗВОД**

Матлиевска М. (2008): Одржливиот развој и Европската Унија. Зборник на трудови од III Конгрес на еколозите на Македонија со меѓународно учество, 06-09.10.2007, Струга. Посебни изданија на Македонското еколошко друштво, Кн. 8, Скопје.

Одржливиот развој е дефиниран како принцип, како обврска, како цел и како право согласно Договорите со кои се конституира истата. Трудот се осврнува на вграденоста на принципите на одржливиот развој при градењето на политиките на ЕУ. Заклучоците упатуваат на фактот дека одржливиот развој е сеопфатна и главна цел на Европската Унија и нуклеус на европскиот модел на општество.

Воедно, имајќи ја предвид аспирацијата на Република Македонија за влез во Унијата, евидентно е дека таа ќе треба да ја следи нејзината генерална политика.

Клучни зборови: одржлив развој, договорите на Европската унија, политика.

ABSTRACT

Matlievska M. (2008): Sustainable development and the European Union. Proceedings of the III Congress of Ecologists of the Republic of Macedonia with International Participation, 06-09.10.2007, Struga. Special issues of Macedonian Ecological Society, Vol. 8, Skopje.

Sustainable development is defined as a principle, an obligation, as a goal and as a right in the Treaties that establish the European Union. This Paper shows the incorporation of the sustainable development principles in the process of EU policy decision making. The conclusions lead to the fact that the sustainable development is a major and overarching goal of the EU and a nucleus of the European model of society.

Having in mind the Republic of Macedonia's aspiration to become an EU Member State, it is obvious that the general Union policy should be followed.

Key Words: Sustainable Development, EU Treatments, policy

Вовед

Најголемиот дел од македонските граѓани се изјаснија дека иднината на својата држава ја гледаат во Европската унија. Токму затоа, неопходно е да се востанови каква политика води Унијата, како би можеле, следејќи ја истата, да се интегрираме во европското семејство. Моделот за интегрирање во ЕУ е втемелен врз стратегии за долгорочен економски растеж, социјален развој и заштита на животната средина, кои меѓусебно се преплетуваат. Воедно, инвестирањето во заедничката иднина со нејзините најблиски соседи е фундаментално за долгорочна политичка стабилност на самата Европска Унија. Проширувањето на Европската унија со други држави, се базира врз развојни програми кои се насочени кон постигнување безбедни економски услови, социјална кохезија, заштита на

животната средина и политичка стабилност. Со други зборови, политиката на ЕУ се заснова врз одржливиот развој.

Одредби за одржлив развој во ЕУ договорите

Познато е дека договорите ја конституираат самата ЕУ, а воедно и ја насочуваат нејзината генералната политика. Генерално согледано, со договорите со кои се конституира ЕУ, таа е насочена кон достигнување на одржливиот развој, меѓу другото, и во контекст на сите политички одлуки: и економски, и социјални и оние кои се однесуваат на животната средина.

Така, во Договорот за формирање на Европската економска заедница или Договорот од Рим (Treaty on establishing the European Economic Community, 25 мај 1957), се вели дека задача е на Заедницата да промовира високо ниво на заштита и подобрување на квалитетот на животната средина.

Од друга страна пак, во Договорот од Мастрихт, (од 7 февруари 1992, влезе во сила на 1 ноември 1993), се наведува дека одржливиот развој се зема како принцип кој ќе биде земен предвид при промовирањето економски и социјален напредок (согласно неговата Преамбула).

Со Договорот од Амстердам (потпишан на 2 октомври 1997, влезе во сила на 1 мај 1999) се прифаќа обврската за “достигнување урамнотезен и одржлив развој” (член Б) и се вели дека финансиските инструменти на Унијата ќе работат кон обезбедување на економски растеж, социјална кохезија и заштита на животната средина.

Исто така, се наведува и дека барањата што ги поставува заштитата на животната средина мора да бидат интегрирани при дефинирањето и спроведувањето на политиките и активностите на Унијата со посебен нагласок на унапредувањето на одржливиот развој. Ова претставува пресврт во акцентирането на важноста на одржливиот развој во политиките на Европска унија.

Во Договорот од Ница, потпишан на 26 февруари 2001, се вели дека ќе се користат пазарно ориентирани олеснувања и инструменти за да се постигне заштита на животната средина), и кон промовирање на одржливиот развој”¹

Во Договорот за донесување на Уставот за Европа² се вели дека таа, меѓу другото, ќе придонесува и кон одржлив развој на Земјата.

Во “Основни права на Унијата” (дел од Преамбулата) се наведува дека Унијата има намера да промовира балансиран и одржлив развој, и дека заштита на животната средина и мора да бидат интегрирани во политиките на Унијата во согласност со принципот на одржлив развој. Понатаму³, се прецизира дека Унијата ќе соработува на сите полиња на меѓународните односи со цел да го зајакне одржливиот економски, социјален и развојот на животната средина во земјите во развој. Воедно, во 2005 година, Европската комисија достави до Советот и до Европскиот парламент “Нацрт декларација за водечки принципи за одржлив развој”⁴ во која се вели: “Европската Унија е цврсто определена за одржлив развој.

¹ На страна 78, Declaration on Article 175 of the Treaty establishing the European Community.

² Treaty establishing a Constitution for European Union.

³ Во “Надворешна акција на Унијата”, во член III-292, точка 2.

⁴ Draft Declaration on Guiding Principles for Sustainable Development, Communication from the Commission to the Council and the European Parliament, Brussels, 25.5.2005 COM (2005) 218 final, Commission of the European Communities, достапна на: www.europa.eu.int/comm/sustainable/docs/COM_2005_0218_F_EN_ACTE.pdf

Тоа е клучниот принцип на сите политики и активности ... Декларацијата ја потврдува долгорочната визија за одржливост, ги идентификува главните цели на политиките и активностите на Унијата и го опишува начинот на кој Унијата сака да ги достигне тие цели. Овие водечки принципи кореспондираат со основните вредности на динамичниот европски модел на општество... Одржливиот развој е клучна цел на сите политики на Европската заедница”.

Прашањето на одржливиот развој редовно се разгледува и на највисоките состаноци на Европскиот совет⁵.

Стратегии за одржлив развој во Европската Унија

Европската Унија има усвоена стратегија за одржлив развој, а и поединечните земји-членки имаат усвоени свои, национални стратегии за одржлив развој. Исто така, голем број од земјите имаат формирано национални тела (совети, комисији, комитети) за одржлив развој.

Стратегија за одржлив развој на Европска Унија

Во 2001 година, пред Европскиот парламент, Европската комисија презентираше предлог на Стратегијата за одржлив развој на Европска Унија⁶. По тој повод, Романо Проди (тогашниот претседател на Европската комисија), во својот говор истакна дека одржливиот развој е императив и дека мора да се преземе се’ што е возможно, па дури иако тоа значи некакво жртвување во процесот на промени и транзиција. Интересен е неговиот став и убеденост дека доколку конкретните предлози од стратегијата за одржлив развој се преточат во легислативата, тоа ќе овозможи Унијата да стане попросперитетно и попораведно општество.

Стратегијата за одржлив развој на Европската Унија⁷ (SDS, EC 2001a), со наслов “Одржлива Европа за подобар свет” беше усвоена на Европскиот совет, одржан на 16 јуни 2001 во Гетеборг.

Главните политики на Стратегијата за одр

⁵ Почнувајќи од постигнатата согласност (на Советот одржан во Луксембург, 1997) за развивање структурен систем за поднесување извештаи за одржлив развој, последователните Совети прогресивно го разгледуваа интегрирањето на стратегиите за животна средина во секторските политики и издигнувањето на животната средина како неодминлив дел при развивањето на политиките.

⁶ Стразбур, 15 мај 2001 година.

⁷ Стратегијата е градена врз серијата претходни петогодишни акциони планови за животна средина.

жлив развој на Европската Унија, вклучуваат: проценка за влијанието на одржливоста; подобрување на внатрешната координација на политиките помеѓу различни сектори на институциите на Европската Унија и развивање на национални планови за одржливост од страна на земјите членки.

Стратегијата бара нов пристап и промени при креирањето на политиките и е прв сериозен обид на Унијата да користи интегриран и холистички пристап при управувањето/раководењето⁸

Придонесот на Европската Унија кон одржливиот развој на глобално ниво е преку поставувањето на сеопфатен и интегриран збир од активности, кои ја сочинуваат Стратегија за одржлив развој на Унијата, веќе стапена во сила. Активностите не ги опфаќаат само трите заемноповрзани компоненти на одржливиот развој, туку и неопходните предуслови за успех: поголема кохерентност на политиките на Европската Унија, подобро владеење (управување, раководење) на сите нивоа и зголемување на финансиските ресурси за имплементирање на потребните политики.

Во еден дел се понудени и инструменти за постигнување одржлив развој во Европа⁹

Во Предговорот на Стратегијата¹⁰ се вели дека одржливиот развој е на врвот на агендата на Европската Унија.

Во Стратегијата, во член 23, се повикуваат земјите-членки да изработат национални стратегии за одржлив развој со цел подобрување на координацијата на политиките на национално ниво.

На страна 22 од Стратегијата се наведува дека земјите кандидати (за членство во Унијата) треба да се активно вклучени во нејзиното имплементирање, што е од значење за Република Македонија која има аспирации да стане членка на ЕУ.

Стратегии за одржлив развој на земјите-членки на Унијата

Не е мал бројот на земјите, членки на Унијата, кои имаат изготвено свои, национални стратегии за одржлив развој. Имено, во

Велика Британија- - стратегијата за одржлив развој е усвоена во 1999, а дефинирани главни цели се: ефикасна заштита на животната средина, економично користење на природните богатства, социјален напредок кој ќе ги рефлектира потребите на секој поединец, одржување на високо и стабилно ниво на економски растеж и вработување.

Финска- - усвоена во 1997 година, со наслов "Кон одржлив развој". Нејзините главни цели се: одржување на нивото на економски развој, одржување и развој на технологии и знаење, управување со животната средина и природните богатства, намалување на емисијата на токсични супстанции,

⁸ Европската Унија ги дефинираше начелата на добро раководење: отвореност, учество, одговорност, ефективност и кохерентност (СЕС 2001).

⁹ Преку инвестирање во науката и технологијата, подобрување на транспарентноста, образованието и информирањето, преку зголемување на учеството и вклученоста, како и со одредување на долгорочни цели и краткорочни периодични осврти (milestones). За поздравување е што во Стратегијата бизнис секторот се препознава како еден од клучните за постигнување на одржливост на севкупниот развој на Унијата. Во таа насока, стратегијата налага одредување на механизми со цел пазарот да биде во функција на одржливиот развој (на пример преку одредување на реални цени).

¹⁰ Romano Prodi, Foreword, A Sustainable Europa for a Better World: EUROPEAN UNION STRATEGY FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT, EU Commission, 2001.

поддршка на идентитетот и културата, обезбедување демократски институции и човекови права, одбрана на земјата.

Шведска- - стратегијата за одржлив развој е усвоена во 1994 година и содржи дефинирани главни принципи.¹¹

Австрија- - усвоена е од страна на федералната влада во април 2002 и во неа се идентификуваат 20 клучни цели (на пример: социјална и економска рамнотежа, одржлива економија, менаџмент преку еко-ефикасност и др). Начинот на нејзино спроведување е дел од оваа стратегија.

Ирска- - Националната стратегија за одржлив развој¹² претставува план за интегрирање на концептот на одржливиот развој во 8 национални стратешки сектори. Разработен е и дел кој се однесува на имплементацијата и мониторингот на стратегијата (вклучително и индикатори).

Данска- - Владата на Данска ја усвои Националната стратегија за одржлив развој во јуни 2001. Меѓу другото, во неа се содржани целите, а елаборирани се и клучните сектори за делување. Опфатена е и нејзината имплементација, мониторингот и следење на резултатите.

Белгија- - во 2000 година го усвои Пр

Маргарита МАТЛИЕВСКА Зборник на трудови од III Конгрес на еколозите од Македонија 424

¹¹ Принципи: принцип на предострожност, принцип на најдобри достапни технологии, принцип загадувачот плаќа и принцип на рационално користење на природните ресурси, одржлив развој и затворени циклуси на произведен менаџмент.

¹² Усвоена во 1997 година од страна на Владата на Ирска.

виот федерален план за одржлив развој за 2002 - 2003 (на ниво на Совет на министри) како рамка за одделни федерални владини политики.

Словачка- - во 2001 ја усвои својата Национална стратегија за одржлив развој, која ги детерминира: основната определба, принципите, приоритетите (како интегрирани цели) и главните национални цели.

Чешка- - има усвоено два документа најважни за одржливиот развој: во 1995 - “Државна политика за животна средина” и во 1999 - “Државна политика на Република Чешка за животна средина”.

Унгарија- - го има усвоено документот “Стратешки планови, иницијативи и активности за одржлив развој”.

Полска- - работниот документ “Агенда 21 за Полска (1997) - прелиминарен извештај за 1992-1996” ја определува и опишува примената на препораките од Агенда 21 и принципите на одржливиот развој за наведениот период.

Словенија- - има изработено “Стратегија за економски развој на Словенија, 2001 - 2006: Словенија во новата декада: одржливост, конкурентност, членство во Европска Унија”¹³. Евидентно е дека еден од столбовите на словенската развојна стратегија е одржливоста на развојот.

Тела за одржлив развој во земјите членки на Европска Унија

Некои од членките на Унијата имаат формирано тела за одржлив развој, и тоа:

Финска- , Национална комисија за одржлив развој (National Commission on Sustainable Development). Комисијата делува како форум каде заинтересираните страни ги презентираат своите идеи и програми, а се ангажираат и во широка дебата за одржливоста. Задачата на Комисијата е да ја промовира и координира имплементацијата на одржливиот развој во Финска. На нејзино чело е премиерот, а заменик-претседател е министерот за животна средина. Членови се и други министри, претставници од Собранието, од јавна администрација (вклучувајќи ги и локалните власти), секторите бизнис и индустрија, работнички синдикати, НВО, како и од интересни групи кои ги претставуваат различните сек

Австрија- , Совет за одржлив развој (Council for Sustainable Development) - форум за дијалог за различните аспекти на меѓународната димензија на одржливиот развој. Сочинет е од претставници на сите министерства, локални власти, бизнис сектор, сектор наука, главни групи, НВО.

Германија- , Совет за одржлив развој (Council for Sustainable Development (RNE), кој ја советува федералната влада за политиката за одржлив развој. Делува и како промотор на општествениот дијалог за прашањето на одржливоста. Го сочинуваат 19 јавни личности, вклучувајќи ги и: претседавачот на Советот за управување со земјиште и претседавачот на Здружението за конзервација на животната средина и природата. Останати членови се претставници на трговски синдикати, бизнис групи, здруженија на потрошувачи, др.

Белгија- , Национален (федерален) совет за одржлив развој (National Council for Sustainable Development), востановен со Кралски декрет на 13. 10. 1993 г. Формирани се и регионални совети за одржлив развој во регионите на Flanders, Walloon и Brussels. Федералниот совет е тело кое ги советува белгиските федерални власти за федералната политика за одржлив развој. Делува и како форум за охрабрување на дебата за одржлив развој. Има претставници од НВО, бизнис и индустрија, трговски

¹³Изработена од Институт за макроекономска анализа и развој.тори на општеството и медиумите.

синдикати, здруженија на работодавци, регионални министри, научна заедница.

Ирска- , Национално партнерство за одржлив развој (Comhar - the National Sustainable Development Partnership). Партнерството е форум за консултација и дијалог, со советодавна улога; го проценува напредокот, развива соодветни нови механизми и советува за нивна имплементација. Има 25 члена од државен/јавен сектор, економските сектори, еколошки НВО, општествени/социјални НВО и професионалци и експерти.

Франција- има формирано две тела:

- Национална комисија за одржлив развој (National Commission for Sustainable Development (CFSD)). Комисијата е независно консултативно тело, под покровителство на министерството за животна средина, а формирано од премиерот.

Има претставници од локалните власти, бизнис заедницата, трговски синдикати, здруженија за заштита на животната средина, здруженија на потрошувачи, социјални здруженија, и експерти;

- Меѓуминистерски комитет за одржлив развој (Interministerial committee for Sustainable Development (CIDDD)). Комитетот ја обезбедува врската помеѓу министерствата преку високо-рангирани држави службеници кои работат со Комисијата.

Луксембург- , Врховен совет за одржлив развој (Supreme Council for Sustainable Development). Врховниот совет е советодавна институција, со членство на различни владини и невладини тела.

Португалија- , Национален совет за животна средина и одржлив развој (National Council on Environment and Sustainable Development). Советот е консултативен форум приклучен кон Министерството за урбанизам, планирање на земјиштето и животна средина. Задачи на Советот се: дефинирање на основа за политика за животна средина, подготвување на стратешки планови за еколошка политика, подигнување на јавната свест за донесување на одлуки и развивање одржливи критериуми и индикатори; Советот има 31 член, од кои 1/3 се владини претставници, а 2/3 од универзитети, индустрија и трговски синдикати.

Велика Британија- , Комисија за одржлив развој (Sustainable Development Commission). Но, се наиде на два различни податоци; имено,

- според Niestroy, 2004, Комисијата му рапортира на премиерот и на првите министри од devolved administrations, кои го застапуваат одржливиот развој преку сектори, го прегледуваат напредокот и градат консензус за потребните активности. Има 20 комесари од комерција, млади, сектор наука, трговски синдикати, политичари, влада, непрофитни и други здруженија.

- според “Прирачникот за национални совети за одржлив развој за имплементација на спогодбите од Конференцијата на ОН за животна средина и развој”, Канцеларија на UNDP, Скопје, 1999, се наведува дека: “И покрај тоа што владината Комисија за одржлив развој на Велика Британија има само 4 членови кои се назначени од страна на премиерот, тие се толку еминентни во нивните области што Комисијата практично е парламентарен комитет чии препораки играат значајна улога”. Но, иако “Демократскиот процес страда, Комисијата добива на скалата на ефикасност”.

Шпанија- , нема Национален совет. Регионот Каталонија има регионален совет за одржлив развој (A regional Advisory Council for Sustainable Development of Catalonia). Регионалниот совет на Каталонија ја советува Владата на Каталонија за општите насоки на политиките кои влијаат врз одржливиот развој и подготвува предлози на акции за подобрување на животната средина. Иако Советот е приклучен кон Ministry

of Presidency of the Catalan Government, во него нема владин претставник ниту пак член на Собрание. Претседателот на Советот е ректор на Отворениот Универзитет на Каталонија (Open University of Catalonia, UOC).

Малта- , Национална комисија за одржлив развој (National Commission for Sustainable Development). Главна надлежност е да го застапува одржливиот развој во сите сектори и да ги идентификува процесите или политиките кои можат да го намалат одржливиот развој; предлага алтернативни процеси или политики до владата на прифаќање; претседателствувано од владата.

Чешка- , Владин совет за одржлив развој (Government Council for Sustainable Development). Советот иницира и поддржува стратешките димензии во владините практики и обезбедува координација, мониторинг и евалуација на имплементацијата на стратешките аспекти. Претседавач е заменик-премиерот; вклучува министри, како и претставници од централната и локалните власти, социјалните партнери, НВО и сектор наука.

Естонија- , Комисија за одржлив развој (Commission on Sustainable Development). Комисијата, во согласност со дадениот мандат, делува како советодавно тело на Владата. Приоритетни области на делување се: елаборација и имплементација на естонската стратегија за одржлив развој и имплементација на

Регионалната (на Балтикот) стратегија за одржлив развој - Балтичка Агенда 21 - акционен план. Членовите се номинирани од влада, собрание, сектор наука, НВО, бизнис, владини институции, а номинациите ги одобрува владата. Делува под водство на премиерот, министерот за животна средина и министерот

Маргарита
МАТЛИЕВСКА Зборник
на трудови од III
Конгрес на еколозите
од Македонија 426

за економски прашања и врски. Интересно е да се наведе дека во Естонија е донесен Закон за одржлив развој, кој ги содржи принципите на националната стратегија за одржлив развој, базирани врз принципите на UNCED. Законот се состои од 11 членови.

Унгарија- Национална комисијата за одржлив развој (National Commission for Sustainable Development), е формирана во 1993 и е одговорна за координација на подготвување и имплементација на националните програми за одржлив развој и за координација на меѓународните активности во оваа област. Во неа учествуваат 11 државни министри, плус претседателите на: Националната комисија за атомска енергија, Националниот комитет за технолошки развој и унгарската Академија на науки, а со неа претседава министерот за животна средина и регионална политика.

Полска- :

- според Niestroy, 2004, има формирано Совет за одржлив развој (Council for Sustainable Development). Советот е независно експертско тело од 25 научници, кои го советуваат министерот за животна средина

- според “Националната стратегија за одржлив развој на Република Словачка од 2001” (страна 18), во Полска се формирано две тела, чија главна улога е да го координираат подготвувањето на владините документи, секторските политики и стратегиите од гледна точка на одржливиот развој, и тоа: во 1994 е формирана Комисија за одржлив развој (Commission for Sustainable Development); во 1997 е формиран

Владин комитет за одржлив и регионален развој (Government Committee for sustainable and regional development).

Заклучоци

Одржливиот развој е дефиниран како принцип, како обврска, како цел и како право во Договорите со кои се конституира Европската Унија и кои ја одредуваат нејзината генерална политика. Европскиот парламент има усвоено стратегија за одржлив развој на ЕУ.

Од достапната литература што се однесува за националните стратегии за одржлив развој на земјите-членки на Унијата, не може да се изведе заеднички заклучок бидејќи тие претставуваат 14. Во точка 9 од Декретот бр. 1024/1993 се утврдува постоењето на интерсекторска постојана комисија која ќе ги формулира „националните програми кои содржат задачи за имплементација на потпишаните конвенции и усвоените документи за време на UNCED“. документи различни од аспект на нивната структура, опфат, квалитет и детали. Она што би можело да се согледа е дека во нив се дефинирани националните цели и стратешките сектори на делување, и содржат делови кои се однесуваат на нивната имплементација и мониторинг. Некои земји од Унијата, иако немаат изготвено стратегии за одржлив развој, имаат изготвено други документи (национални извештаи, прегледи и сл) во кои е анализиран напредокот постигнат во спроведување на Агенда 21 и принципите на одржливиот развој. Аспектите на одржливоста и одржливиот развој, дел од земјите, ги имаат

вградено во секторските документи. Најчесто, тоа се националните документи кои се однесуваат на заштита на животната средина, поретко за економија.

Заклучно согледување е дека најголем број од членките на Унијата имаат формирано тела за одржлив развој. Некои од телата се независни, а некои - не. Најчесто, телата го советуваат и/или му рапортираат на премиерот (или на владата во целост, или на советот на министри, или вице-премиерот), а помал број советуваат само поединечен министер; најчесто, тоа е министерот во чиј ресор е заштитата на животната средина. Нивни заеднички карактеристики се: телата се советодавни, во нив се застапуваат интересите на главните заинтересирани страни (преку соодветно членство и учество во работата) и претставуваат и форуми за консултации и дијалог.

Одреден број земји сè уште немаат формирано тела (комитети /совети/комисии) за одржлив развој, но имаат формирано тела на кои се разгледуваат економските, социјалните или прашањата поврзани со заштита на животната средина, просторното планирање, регионалниот развој и др. Кај овие земји, најчесто, прашањата за одржлив развој се разгледуваат на формираните тела во чија надлежност е разгледување на прашања од областа на заштитата на животната средина.

Литература

Romano Prodi, Foreword, A Sustainable Europa for a Better World (2001), EUROPEAN UNION STRATEGY FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT, EU Commision, 2001

Матлиевска Маргарита, "Управување со процесот на изработка на Национална стратегија за одржлив развој на Република Македонија", докторска дисертација,

Институт за социолошки и политичко-правни истражувања, Скопје, 2006
World Commission on Environment and Development, "Our Common Future", 1987
UNDESA, "Assessment of progres in the

implementation of Agenda 21 at the national level: Table of Key coordination mechanisms and Actions", 2001

The Statistical Office of the European Communities, "Measuring Progress Towards A More Sustainable Europe", 2001

The Danish Government, "Denmarks National Strategy for Sustainable development: Prudent development – A shared responsibility", June 2001

Sustainable Development International, "Strategies and Technologies for Agenda 21 Implementation"; ICG Publishing Ltd, 2001

Stocholm Environment Institute, "Approaches to Sustainability, Estonia 21: Together for our children, today and tomorrow"

Савезно министерство за развој, науку и животну средину, "Концепт одрживог развоја", Београд, 1007

Министерство за животна средина и просторно планирање, Институт за социолошки и политичко-правни истражувања, "Истражувачки концепт за обезбедување аналитичка и прогностичка граѓа во функција на изработката на Национална стратегија за одржлив развој на Република Македонија", Скопје, 2003

Канцеларија на UNDP во Скопје, "Прирачник за национални совети за одржлив развој за имплементација на спогодбите од Конференцијата на ОН за животна средина и развој", 1999

European Commission, Environment Directorate-General, „The law of Sustainable Development, General Principles” (A Report produced for the European Commission by Michael Decleris, former Vice president of the Hellenic Council of State), 2000

European Commission, Brussels, „Commission Staff Working Paper, Consultation paper for the preparatiuon of a European Union Strategy for Sustainable Development”, March 2001

European Commission, „A European Union Strategy for Sustainable Development”, 2002

European Commission, „Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions; Towards a global Partnership for Sustainable Development”, February 2002

ECE/AC.22/2001/3, „Assessment of progress in sustainable development since Rio 1992 for member states of the UNECE”, 10 August 2001

www.europa.eu.int

www.un.org/esa/sustdev

SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND THE EUROPEAN UNION

Margarita Matlievska
*Ministry of Environment and Physical Planning, Drezdenska 52, 1000 Skopje,
Republic of Macedonia*

Summary

Membership into the European Union is a strategic goal of the Republic of Macedonia and this target obviously involves following its general policy. It's been a while since the European model for integration is based on tracking a joint supportive strategy for stable economic growth, social development and environmental protection.

The needs that are posed for the protection of the environment have to be integrated in the definition and implementation of the policies and activities of the Union, which reflects that the European Union follows a policy of sustainable development.

The aim of the paper is to present that the European Union and its member countries have placed the sustainable development on the top of their political agenda.

In this context, this paper gives incentives to the foundation of the provisions for sustainable development and protection of the environment in the Treaties that constitute the European Union, the prepared strategic documents for sustainable development in EU, as well as bodies for sustainable development that function within the frame of different institutions in EU. The efforts of member countries of EU related to the achievement of sustainable development through preparing national strategies and advisory bodies will be presented.